

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W SZCZECINIE
70-536 Szczecin, ul. Kuśnierska 14A
tel./fax 433-70-66, tel. 488-18-04
NIP 851-20-22-807

ZN.5180.242.2011.BB

Szczecin *DP* 4. 2011 r.

W P L Y N Ę Ł O
Urząd Miejski w Choszczynie

2011 - 11 - 10

L.dz. *8709* / ilość załączników.....
podpis..... *[signature]*

Sz. P.
Robert Adamczyk
Burmistrz Miasta Choszczno

Urząd Miejski w Choszczynie
ul. Wolności 24
73-200 Choszczno

Dotyczy: zaleceń pokontrolnych w związku z kontrolą zabytkowych murów obronnych na terenie miasta Choszczno, przeprowadzoną przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Szczecinie w dniu 27.10.2011r.

Działając na podstawie art. 38, art. 39 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r. Nr 162 poz. 1568, z późn. zm.), Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie w dniu 27.10.2011 r. przeprowadził kontrolę murów obronnych w Choszczynie, wpisanych do rejestru zabytków pod nr 245/79 decyzją z dnia 27.04.1979 r., znak: Kl. III-5340-R/245/79. O terminie i zakresie planowanej kontroli Urząd Miasta Choszczno został powiadomiony pismem z dnia 06.10.2011 r. W celu szczegółowego sprawdzenia aktualnego stanu zachowania w/w murów dokonano ich przeglądu w czasie wizji lokalnej w terenie. W wizji lokalnej udział wzięli upoważnieni przez ZWKZ pracownicy WUOZ w Szczecinie oraz upoważniony przez Burmistrza pracownik UM w Choszczynie. Z kontroli stanu zachowania zabytku sporządzone zostały protokoły, podpisane przez osoby biorące udział w kontroli - dokonano umownego podziału murów na pięć odcinków, dla których zostały sporządzone odrębne protokoły. Opisy dotyczące aktualnego stanu poszczególnych odcinków murów znajdują się w w/w protokołach.

Na podstawie art. 40 ust. 1 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie formułuje następujące zalecenia pokontrolne dla poszczególnych odcinków miejskich murów obronnych w Choszczynie:

1. Południowy odcinek murów - usytuowany wzdłuż ulicy Mur Południowy, oznaczony na załączniku graficznym do niniejszego pisma kolorem pomarańczowym, stanowi poddaną konserwacji w latach 70. XX w. i utrzymaną w dobrym stanie technicznym część obwarowań miejskich, w większości o formie niskiego kamiennego murka (o wys. od 0.5 do 1,5 m) odzwierciedlającego przebieg linii murów z półbasztą i czatownią, zwieńczony na obu końcach wyższymi fragmentami pozostałości muru. Przy ul. Jagiełły jest to mur o wys. 5-6 m z zachowaną zabytkową substancją: kamiennym fundamentem i ceglany murem kurtynowym z zabezpieczoną koroną i powierzchniami przekroju poprzecznego muru. Przy

ul. Chrobrego jest to fragment muru o zrekonstruowanym licu z kamienia i cegły, o wys. ok. 4-6 m, z zabezpieczonymi powierzchniami przekrojów i koroną. Obszar dawnej fosy zagospodarowany jest przez obiekty terenowe sportowo-rekreacyjne, wały stanowią teren zielony, porośnięty zielenią wysoką.

Ze względu na dość dobre techniczne utrzymanie tej części zabytku oraz jego dobrą ekspozycję w układzie urbanistycznym miasta, w sąsiedztwie terenów rekreacyjnych i mieszkalnych, Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków zaleca utrzymanie dobrego stanu zabytku, wraz ze stałą pielęgnacją zieleni i okresowym usuwaniem samosiejek. Wskazane byłoby usytuowanie w tej części miasta tablicy informacyjno-edukacyjnej dotyczącej średniowiecznych murów obronnych Choszczna, która ułatwiłaby identyfikację i odbiór zabytku. Na umieszczenie szczegółowo zaprojektowanej tablicy w otoczeniu zabytku należy uzyskać zgodę ZWKZ w Szczecinie.

2. Wschodni odcinek murów, oznaczony na załączniku graficznym kolorem zielonym, usytuowany jest na wschód od ul. Jagiełły i stanowi niewielki fragment z ceglana kubaturową budowlą wys. ok. 3 m, usytuowaną obecnie w narożu działek komercyjnych. Zwieńczenie muru jest niezabezpieczone, lico niepełne. Stan techniczny tego obiektu budowlanego jest niezadowalający, ze względu na możliwość osypywania się luźnych cegieł i fragmentów zaprawy ze szczytu tej budowli oraz podcięcie wału ziemnego u podnóża budowli. Obiekt sąsiaduje z ogólnodostępnym parkingiem - może stanowić zagrożenie dla osób postronnych.

Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków zaleca do niezwłocznego wykonania zabezpieczenie obiektu przed dostępem osób postronnych, w tym umieszczenie tablic ostrzegawczych o zagrożeniu w najbliższym otoczeniu. Zabezpieczenie to należy wykonać niezwłocznie, nie później niż do 30.11.2011 r. W następnej kolejności należy przystąpić do usunięcia zagrożenia przez wzmocnienie osłabionej partii muru. Prace należy wykonać w terminie do 1.05.2012 r.

3. Południowo-zachodni odcinek murów, oznaczony na załączniku graficznym kolorem żółtym, jest usytuowany pomiędzy ulicami Wolności i Westerplatte. Na przeważającej długości tego odcinka jest widoczny tylko zarys wału ziemnego, porośnięty zielenią. Na tym odcinku, od strony miasta, jest częścią zielonego terenu zagospodarowanego przez mieszkańców pobliskich budynków mieszkalnych. Niewielki fragment muru ceglanego o wys. 3-4 m, przy którym jest usytuowany parterowy budynek usługowy, znajduje się przy ul. Wolności. Zachowany ceglany mur kurtynowy na fundamencie kamiennym ma niezabezpieczoną koronę i jest porośnięty roślinnością.

Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie zleca oczyszczenie korony muru z roślinności celem zapobieżenia dalszemu niszczeniu substancji zabytkowej i ewentualne zabezpieczenie odsłoniętego przekroju muru, w terminie do 1.05.2012 r.

4. Zachodni fragment murów, oznaczony na załączniku graficznym kolorem zielonym, jest usytuowany na północ od ulicy Wolności. Są to fragmenty muru ceglanego na fundamencie kamiennym, położone na szczycie skarpy - dawnego wału ziemnego - porośniętej wysoką roślinnością. Linia muru stanowi zamknięcie zorganizowanego na terenie dawnej fosy, miejskiego Parku Moniuszki, a od strony starego miasta - terenu mieszkalnego. Niniejsze fragmenty obwarowań mają wysokość zróżnicowaną, od ok. 1 do 3-4m. Z powodu

nie zabezpieczenia górnej powierzchni części niższej murów występuje ich rozwarstwienie i postępuje degradacja substancji zabytkowej. W jednym z miejsc nastąpiło wysypanie cegieł z górnych warstw, które rozrzucone leżą na pobliskim trawniku.

Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków zaleca do niezwłocznego wykonania zabezpieczenie zagrożonego miejsca, przy którym nastąpiło wysypanie cegieł oraz umieszczenie tablicy ostrzegawczej, w terminie do 31.11.2011 r. Zaleca również niezwłoczne zebranie pojedynczych rozrzuconych i odspojonych zabytkowych cegieł, zabezpieczenie ich w odpowiednim magazynie i przechowanie do czasu przeprowadzenia prac konserwatorskich, kiedy powinny być powtórnie wmurowane. Zabezpieczenie zagrożonych fragmentów (z przemurowaniem luźnych cegieł i wykonaniem zwieńczenia) wykonać w terminie do 1.05.2012 r.

5. Północna część murów, oznaczona na załączniku graficznym kolorem różowym, usytuowana jest równolegle do ulicy Bohaterów Warszawy. To najdłuższy fragment murów wysokich (wys. ok. 4-5m), o najlepiej zachowanej substancji zabytkowej. Przy przecinającej linię murów ul. Kwiatowej są one zakończone ceglanyimi słupkami, pochodzącymi z późniejszego okresu. Mury ceglane na fundamencie kamiennym mają odcinkowo zachowane zwieńczenia ceglane (czapy) wykonane prawdopodobnie na pocz. XX w. Obwarowania te od strony terenu Starego Miasta przylegają do terenów trawiastych z gruntową ścieżką, przy zabudowaniach mieszkalnych oraz zespołu garaży, natomiast z drugiej strony obudowane zostały poprzez zabudowę prywatnych posesji przylegających do linii murów, co stanowi o utrudnionym dostępie do nich. Niniejszy mur widoczny od strony terenu Starego Miasta ma liczne ubytki warstwy licowej - od poziomu terenu do ok. 1-3m wysokości, widoczne białe ślady wysoleń, nierówności korony, uszkodzenia czapki, miejscami porośnięty jest roślinnością. Miejscami występują pęknięcia lica biegnące przez całą wysokość muru. We wschodniej partii niniejszych murów w jednym miejscu występuje wyrwa z niezabezpieczonymi i wysypującymi się cegłami. Słupki przy ul. Kwiatowej wykazują wychylenie od pionu. W licu czytelne są nieliczne miejsca napraw prowadzonych w latach wcześniejszych.

Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków zaleca do niezwłocznego wykonania zabezpieczenie terenu przy wymienionej wyrwie oraz umieszczenie tablicy ostrzegawczej w terminie do 31.11.2011 r. Zabezpieczenie zagrożonych fragmentów (z przemurowaniem luźnych cegieł) wykonać w terminie do 1.05.2012 r.

Należy przystąpić do przygotowania inwestycji dotyczącej kompleksowego remontu konserwatorskiego murów, prowadzącego do lepszego zabezpieczenia zabytku, renowacji zniszczonych partii i lepszego wyeksponowania w otoczeniu. W związku z powyższym, w pierwszej kolejności należy przeprowadzić szczegółową ocenę techniczną i badania dotyczące przyczyn zaistniałych uszkodzeń, wykonać projekt budowlany i program prac konserwatorskich, a następnie przeprowadzić niezbędne prace remontowe. Działania te należy podjąć w terminie do dnia 1.05.2012 r. Na wniosek właściciela zabytku ZWKZ może przedstawić zalecenia konserwatorskie dotyczące planowanych robót.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz przepisami rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 165 poz. 987) wymagane jest uzyskanie pozwolenia na prowadzenie wszelkich prac remontowo-

konserwatorskich przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków. W celu uzyskania w/w pozwolenia należy złożyć wniosek zawierający m.in. program prac konserwatorskich w formie pogłębionego opisu technicznego planowanych prac remontowych (z podaniem zakresu, metod i rozwiązań materiałowych), uwzględniający zalecenia konserwatorskie.

Pouczenie

Kto nie wykonuje zaleceń pokontrolnych o których mowa w art.40 ust.1, podlega karze grzywny

Zachodniopomorski Wojewódzki
Konserwator Zabytków
Ewa Stanecka

Załącznik:

- mapa z naniesionymi fragmentami kontrolowanych murów obronnych

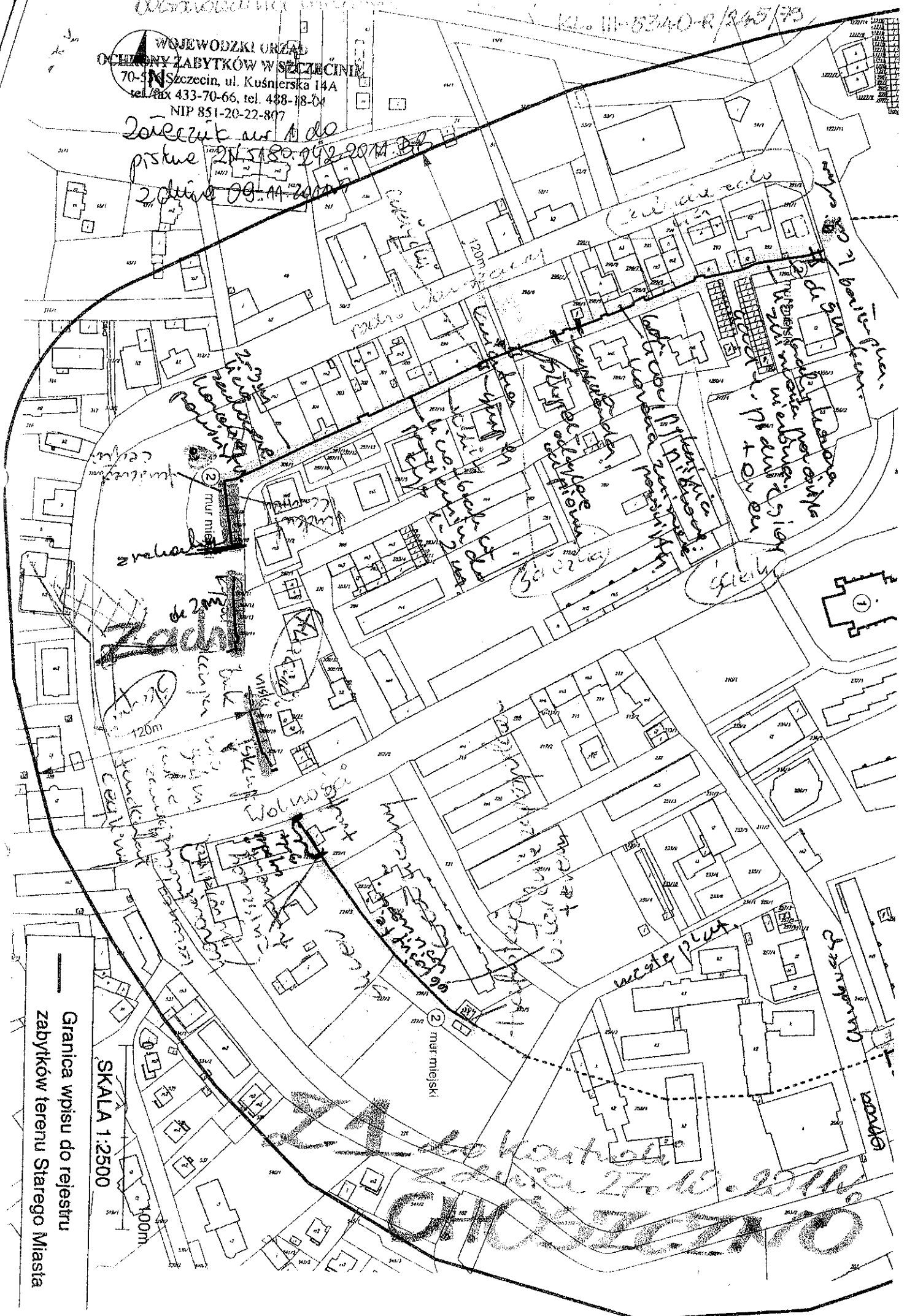
Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a.

WOJEWODZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW W SZCZECINIE
70-511 Szczecin, ul. Kuśnierska 14A
tel./fax 433-70-66, tel. 488-18-04
NIP 851-20-22-807

Kl. III-5340-R/245/73

Załącznik nr 1 do
pisma 21.5180.942.9011.03
z dnia 09.11.2017

Granica wpisu do rejestru
zabytków terenu Starego Miasta

SKALA 1:2500

100m

